

**Dlaczego Chiny już nie produkują Waszych butów?
Główne czynniki zmian strukturalnych i specjalizacji
w handlu zagranicznym**

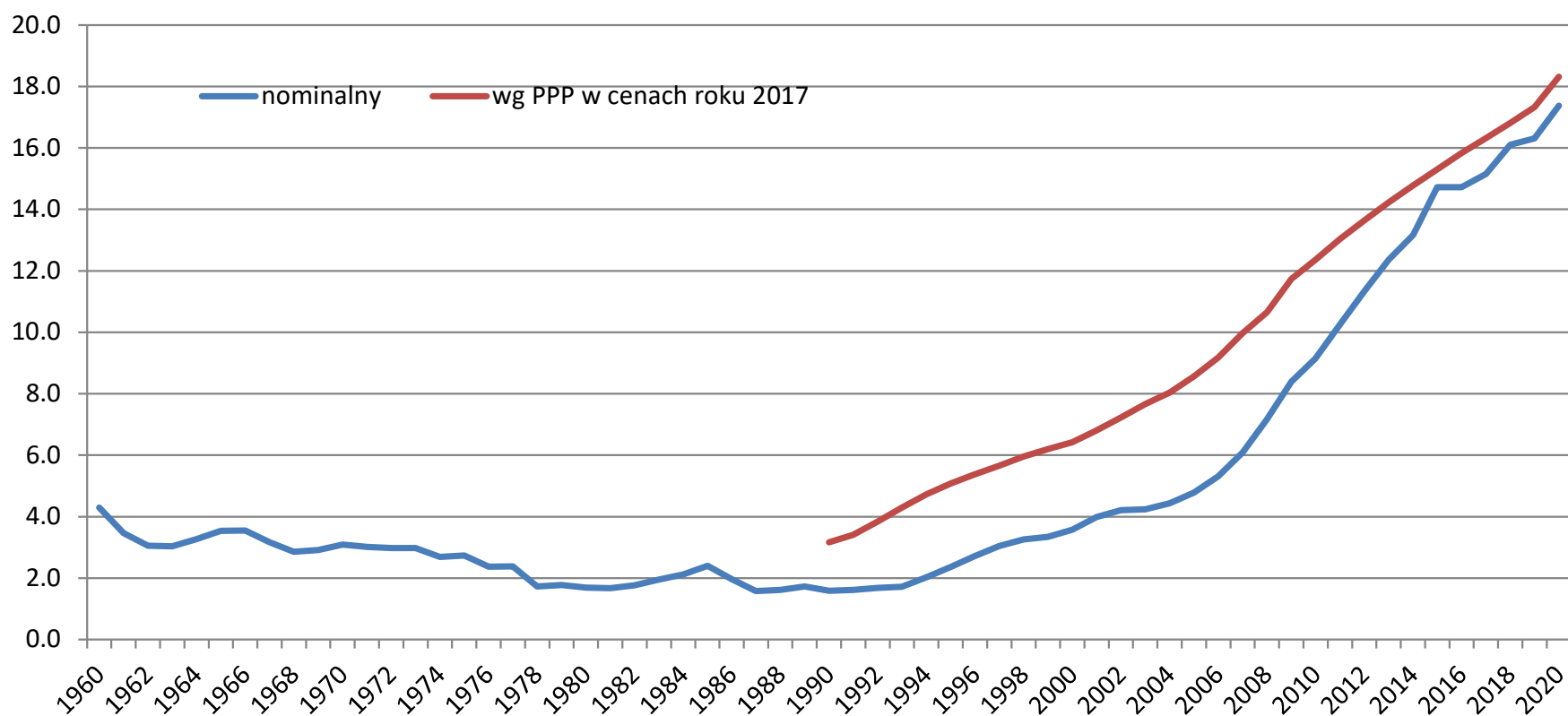
Dr Monika Wojtas

Dr hab. Tomasz Białowąs

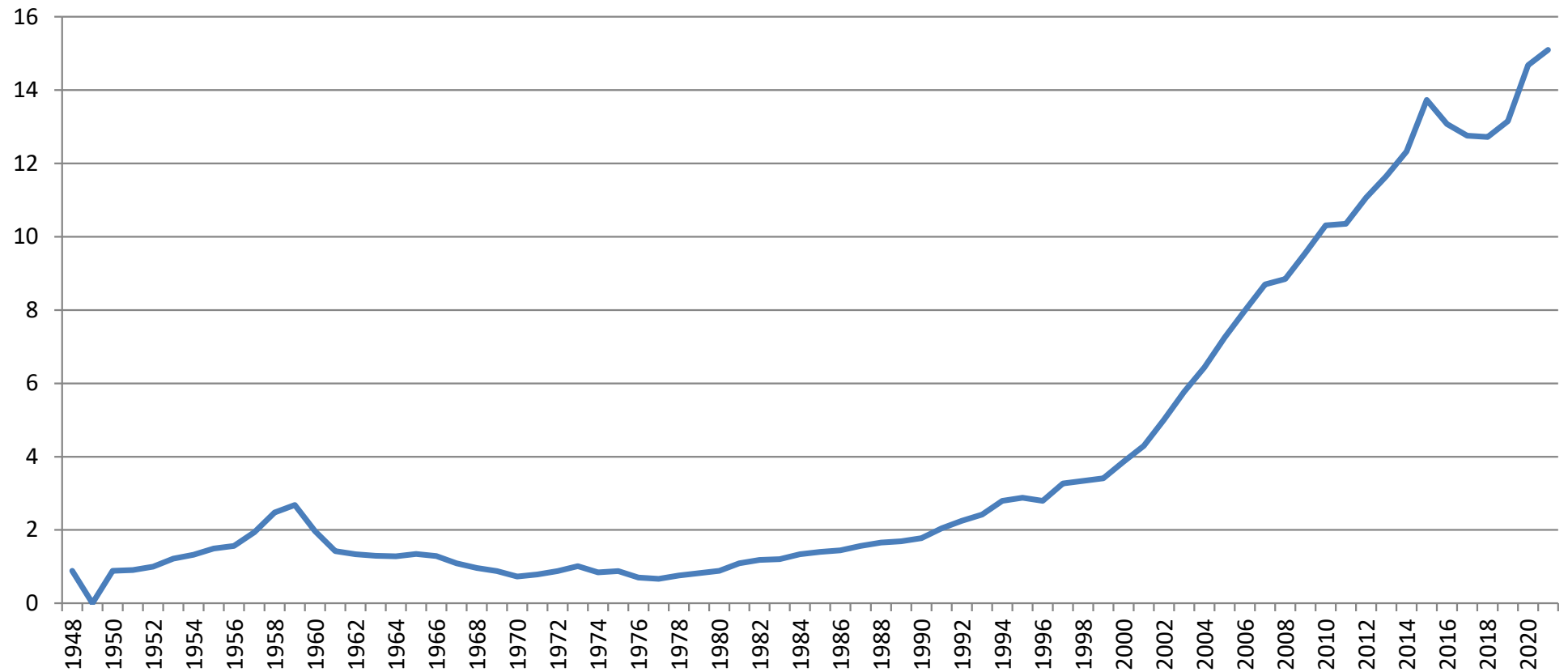
Plan wystąpienia

- 1) Zmiany pozycji Chin w światowym PKB i handlu międzynarodowym
- 2) Dlaczego Chiny stały się największym producentem i eksporterem na świecie?
- 3) Dlaczego zmianie uległa specjalizacja Chin?
- 4) Czy Chiny utrzymają swoją pozycję na świecie?

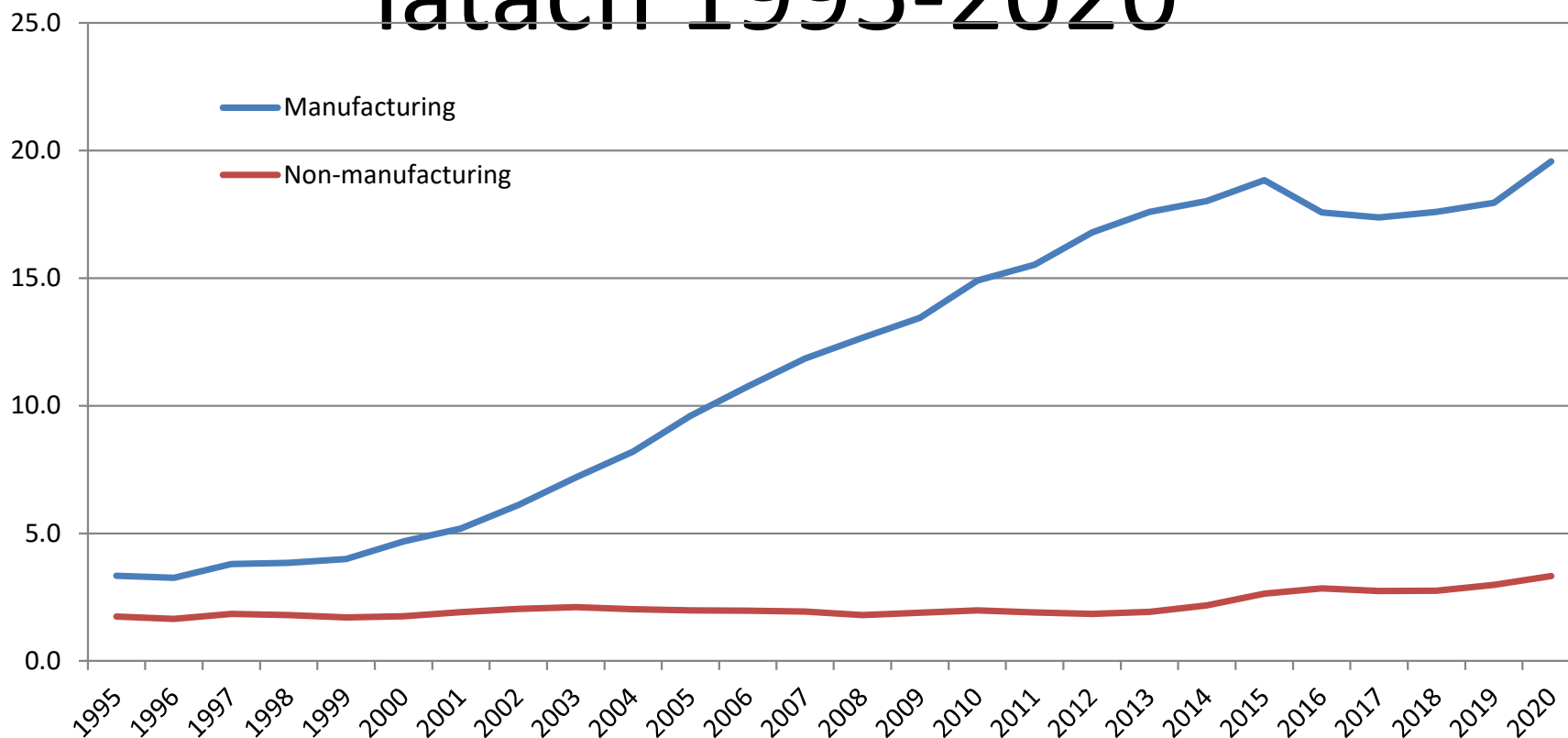
Udział Chin w światowym PKB

Udział Chin w światowym eksporcie

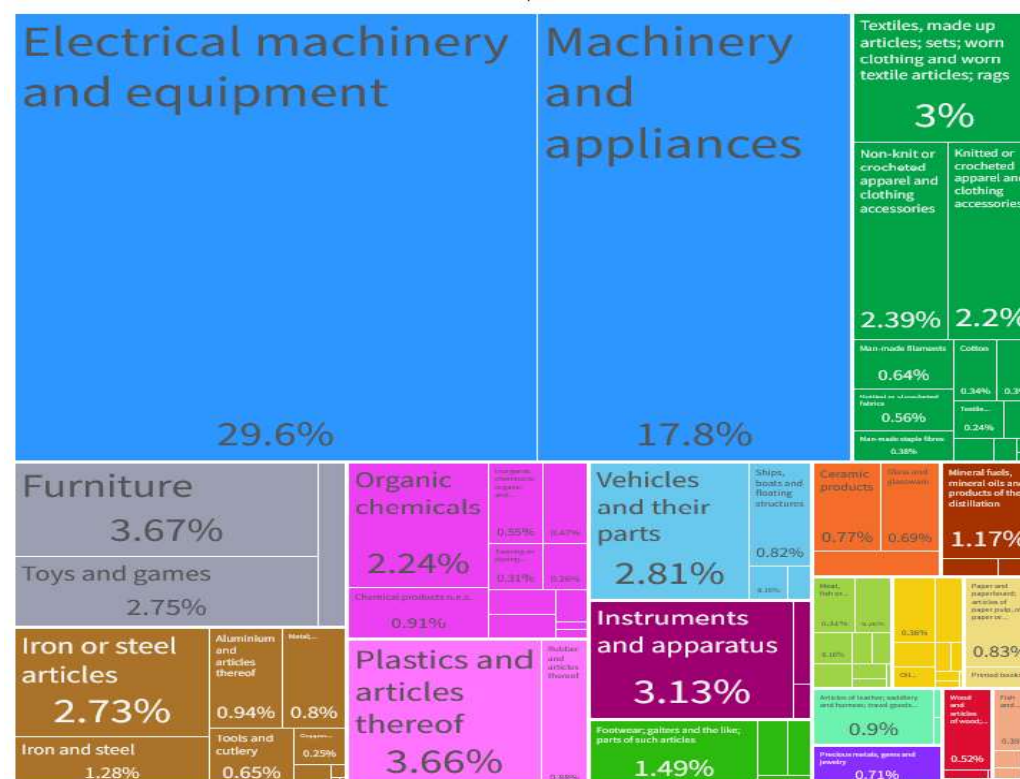
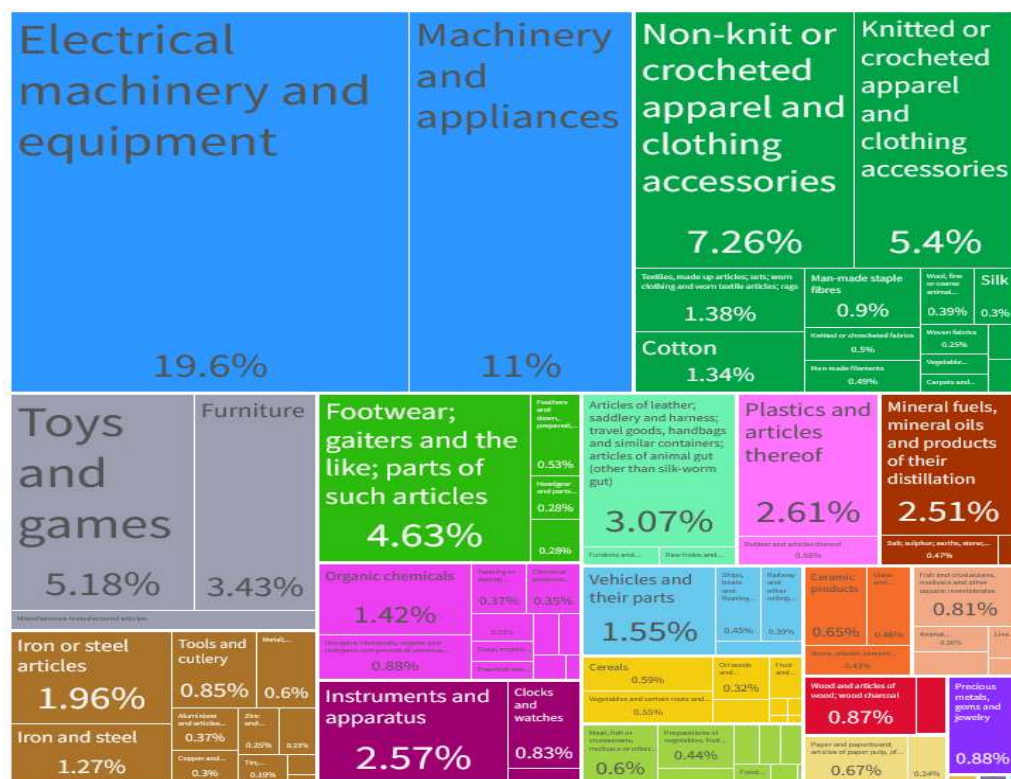
Udział Chin w światowym eksporcie w latach 1995-2020

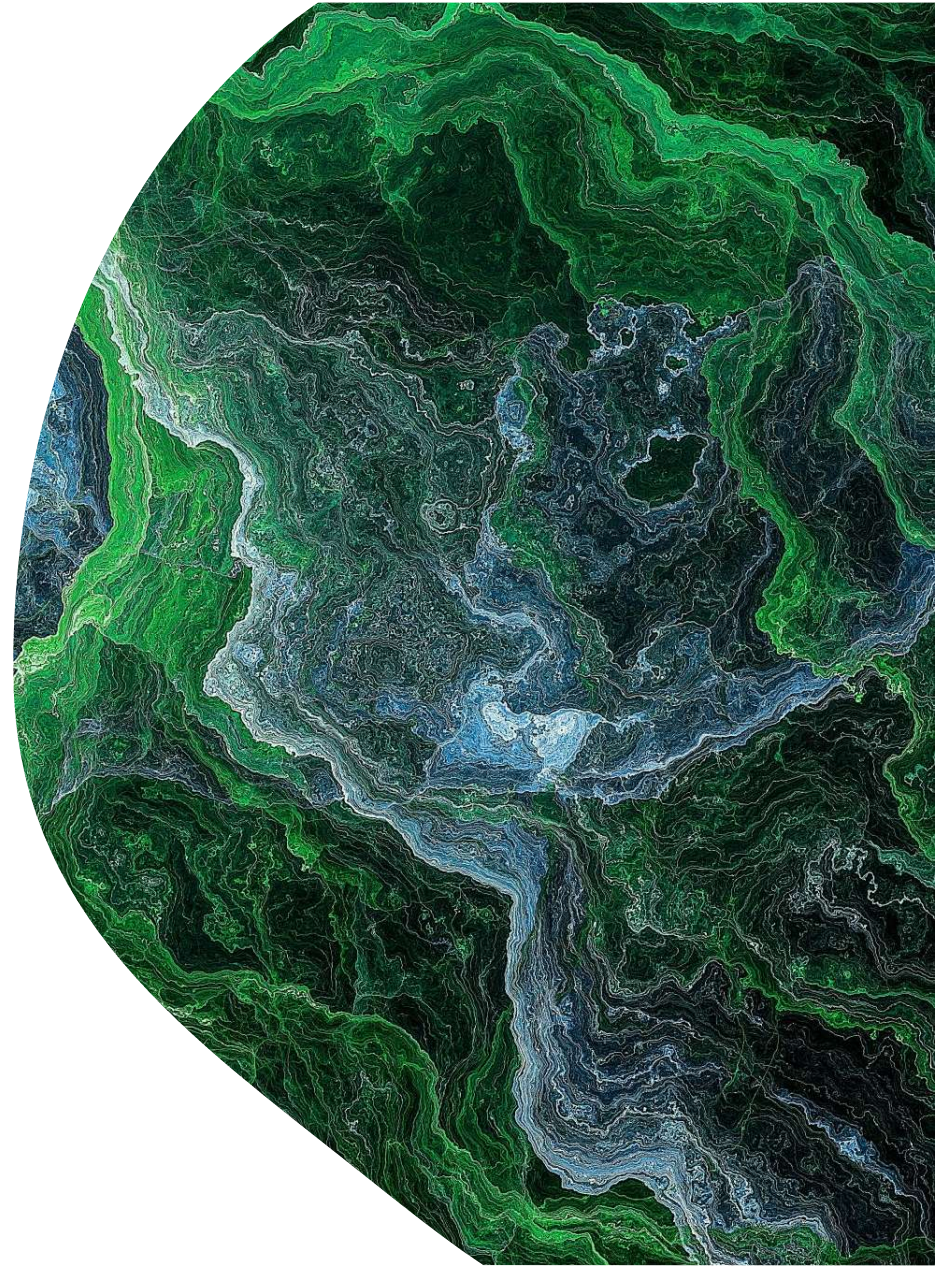
Dlaczego Chiny stały się największym producentem i eksporterem na świecie?

- **Czynniki wzrostu znaczenia Chin w gospodarce światowej po roku 1978:**
- zasadnicze reformy gospodarcze na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych;
- otwarcie gospodarki Chin i włączenie jej w światowy obieg dóbr i usług;
- wzrost wydajności pracy, kapitału ludzkiego i nakładów na badania i rozwój;
- inwestycje infrastrukturalne, jak również inwestycje bezpośrednie zagranicznych korporacji;
- ekspansja kredytowa banków chińskich;
- polityka monetarna dostosowująca podaż pieniądza do tempa inflacji.

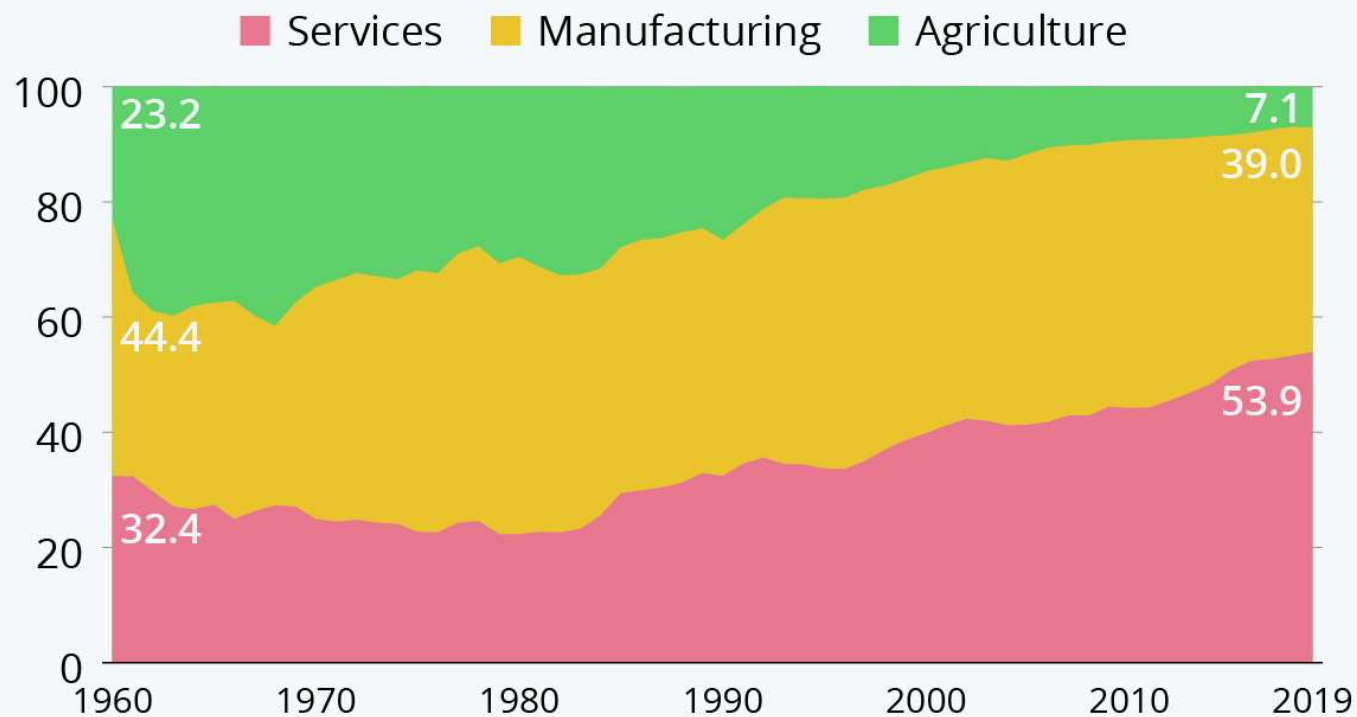
Struktura eksportu Chin w roku 2000 i 2020

Dlaczego zmiane
uległa specjalizacja
Chin?

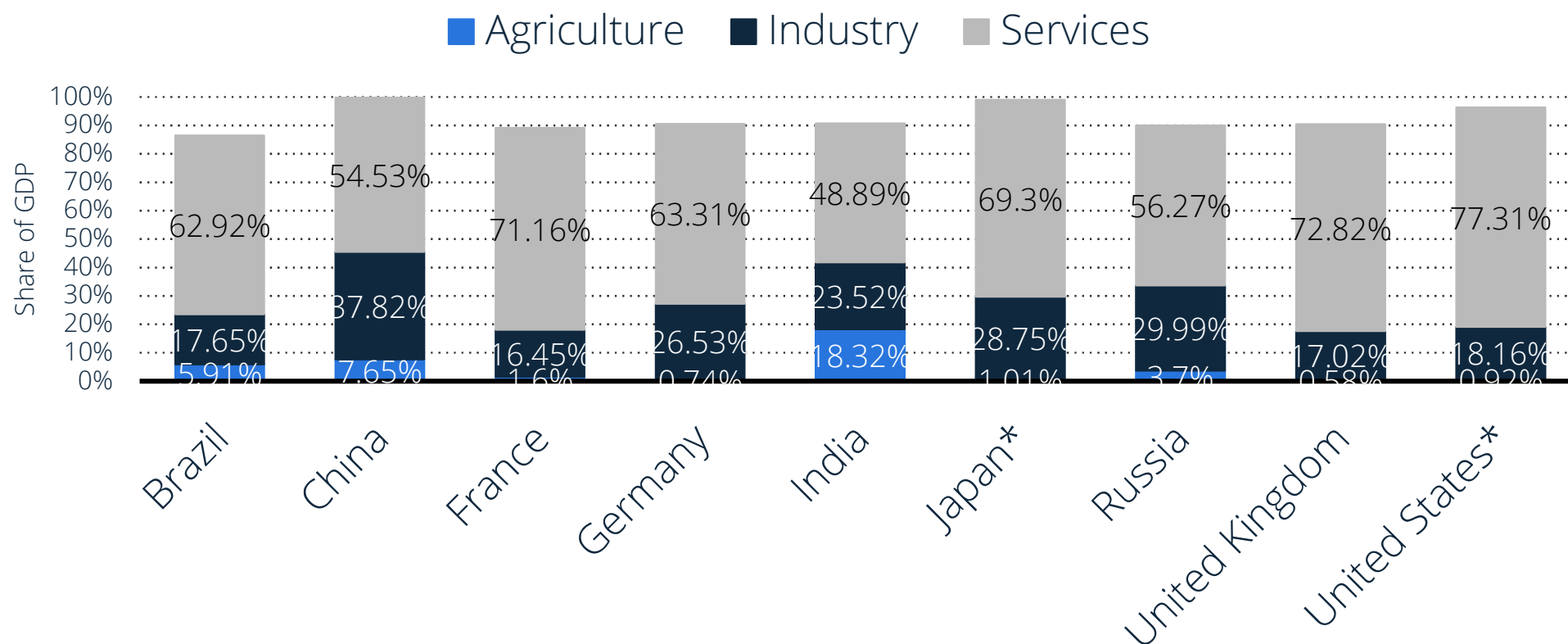

PKB Chin według głównych sektorów gospodarki

Source: World Bank

Udział głównych sektorów gospodarki w PKB wybranych krajów w 2020 roku

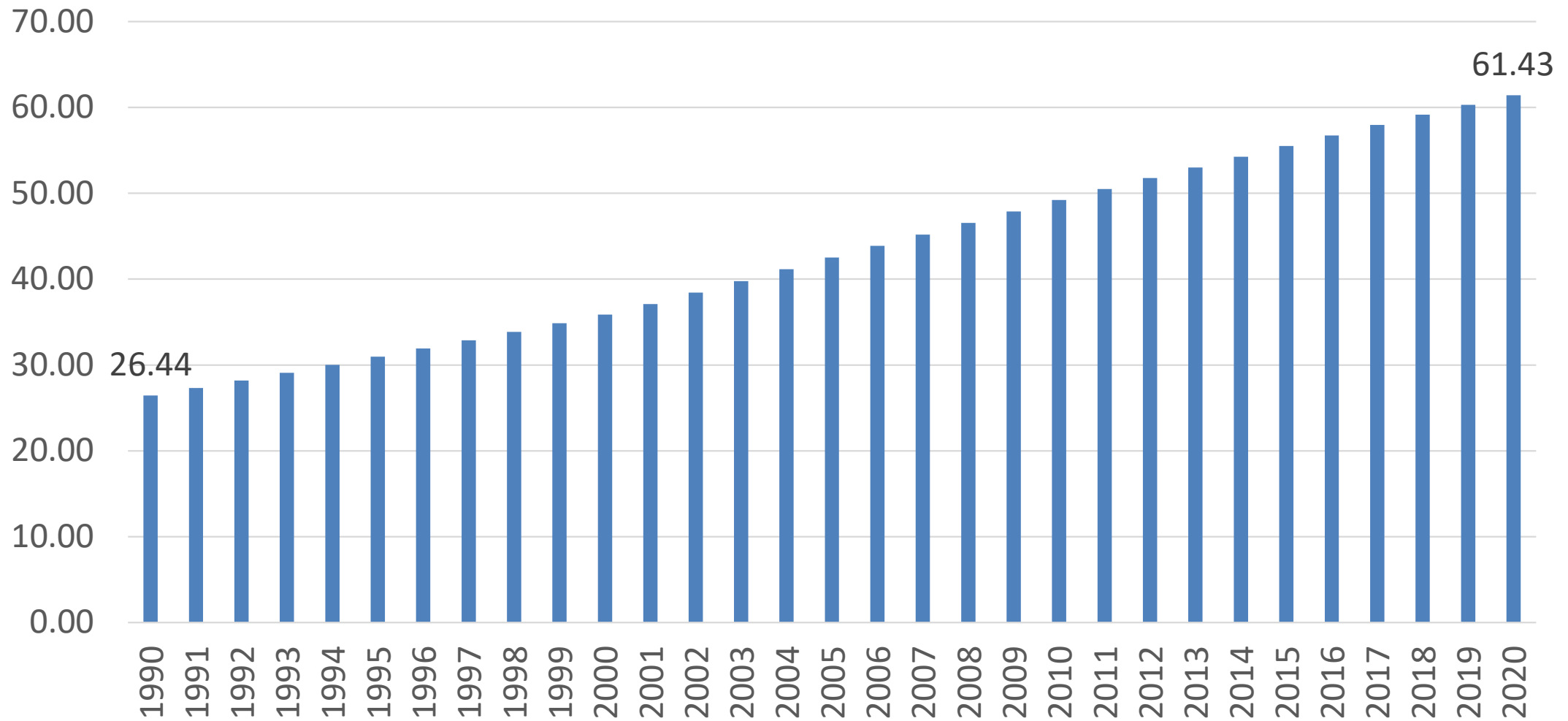

Note(s): Worldwide; 2020

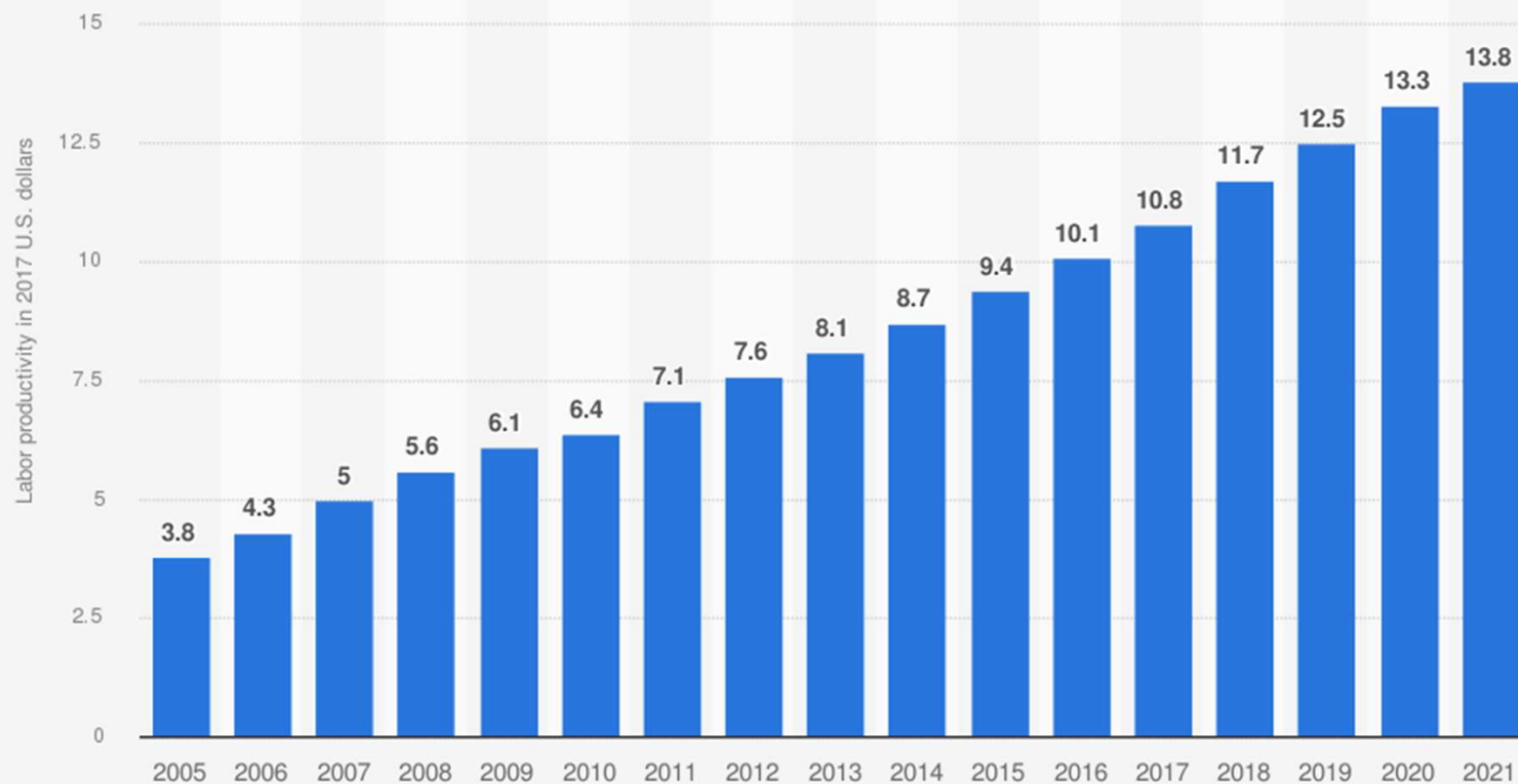
Further information regarding this statistic can be found on [page 8](#).

Source(s): World Bank; [ID 264653](#)

Urbanizacja w Chinach

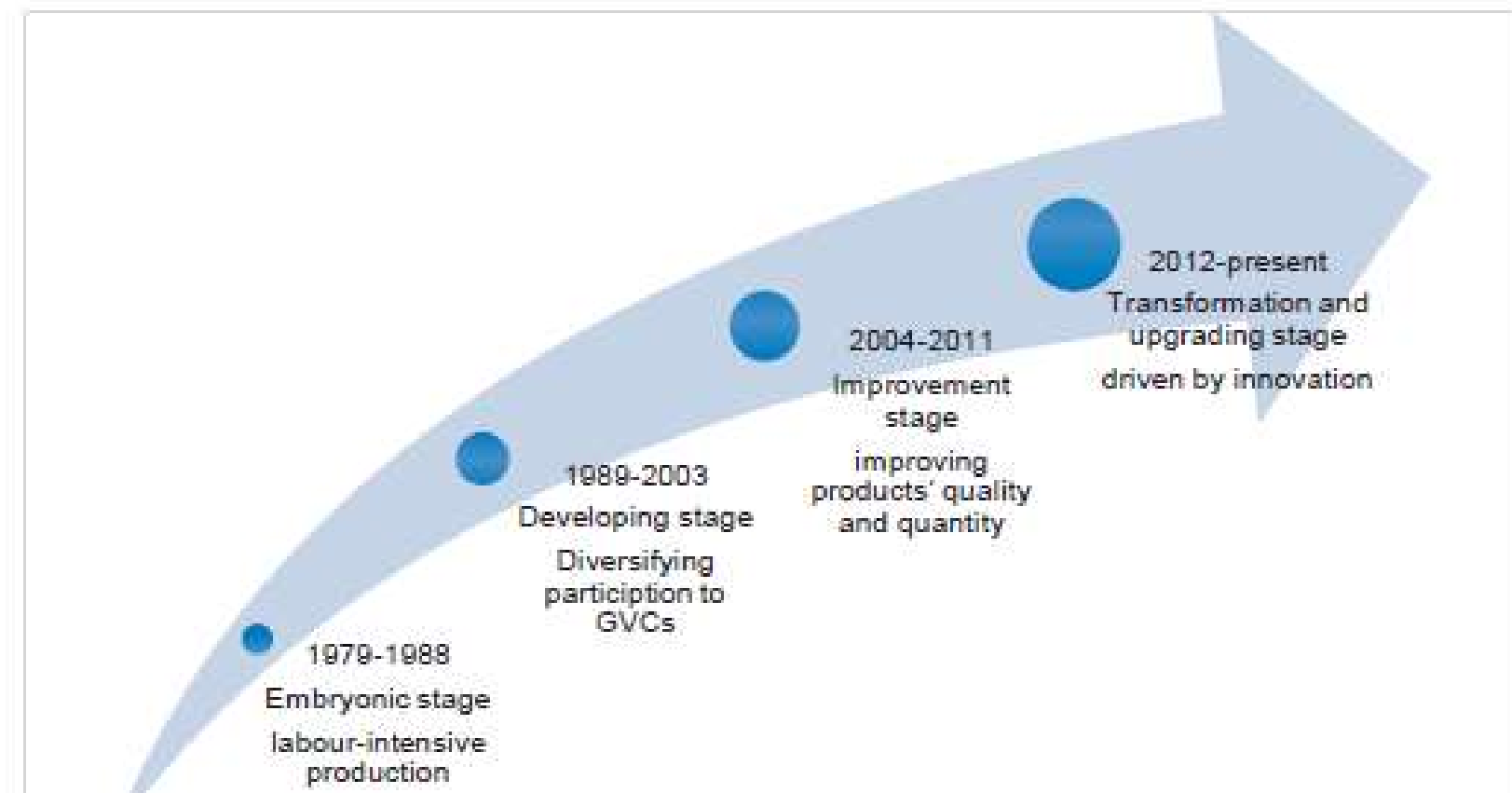
Wydajność pracy w Chinach (USD na zatrudnionego)

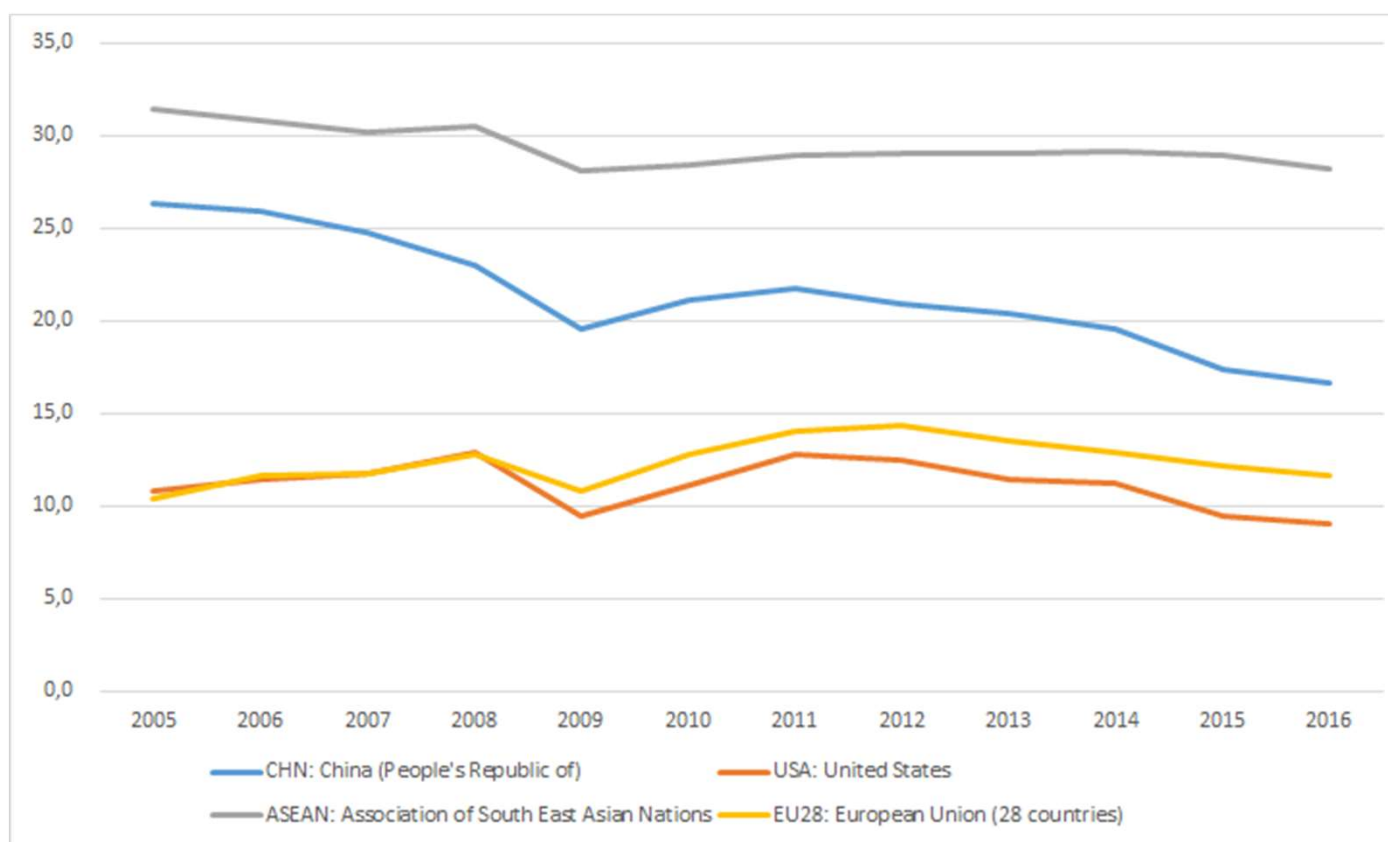
Source
ILO
© Statista 2022

Additional Information:
China; 2005 to 2021

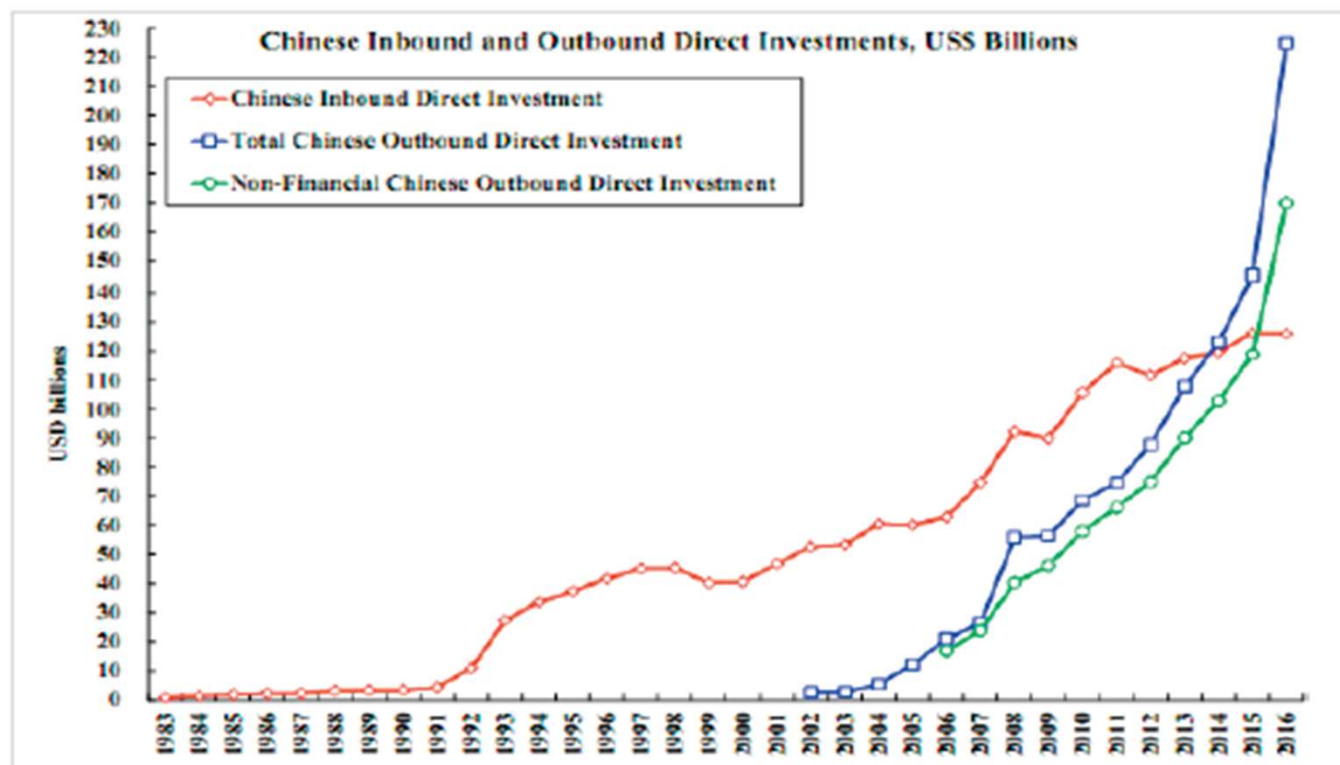
Udział Chin w globalnych łańcuchach wartości

Udział zagranicznej wartości dodanej w eksporcie

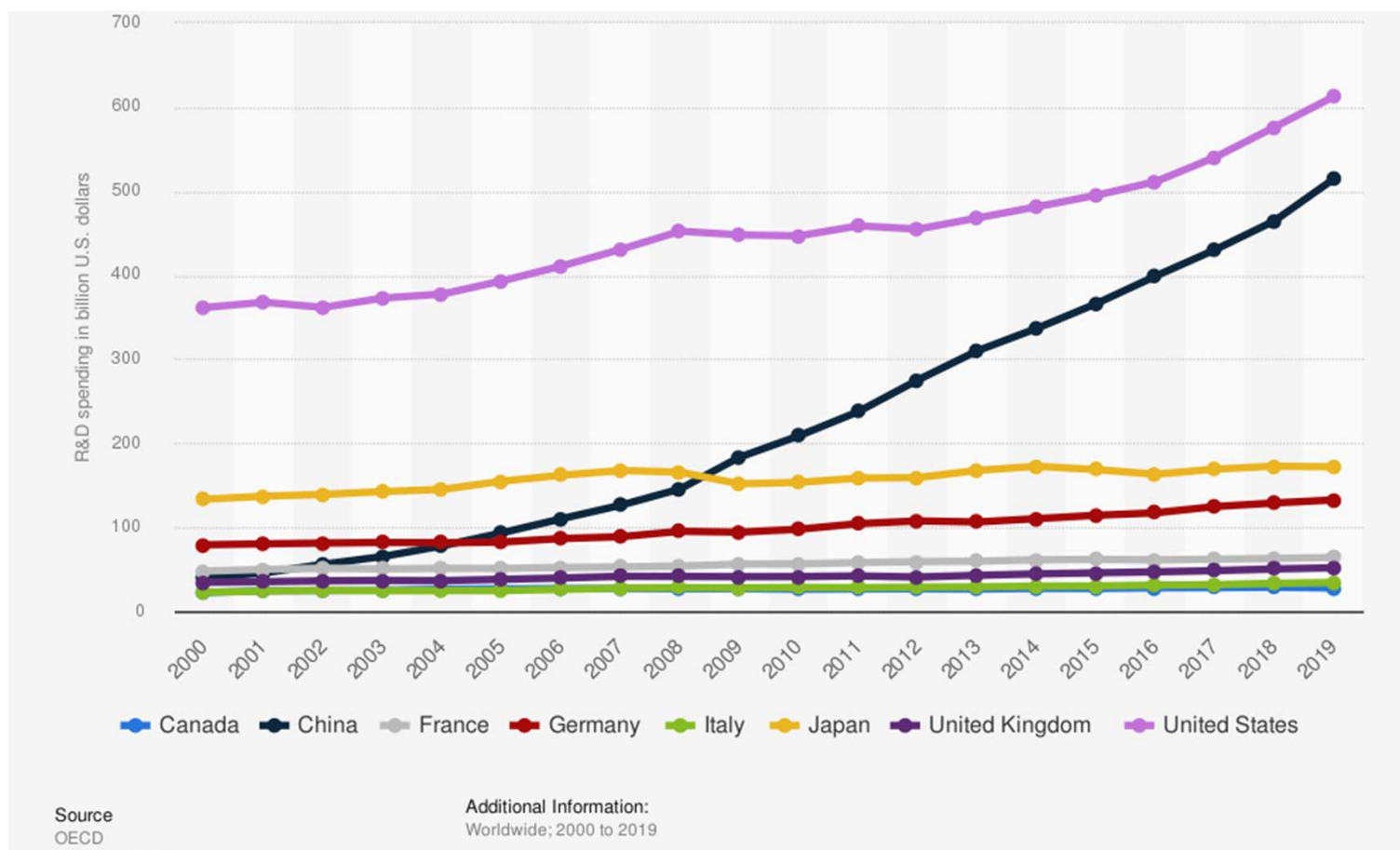

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie

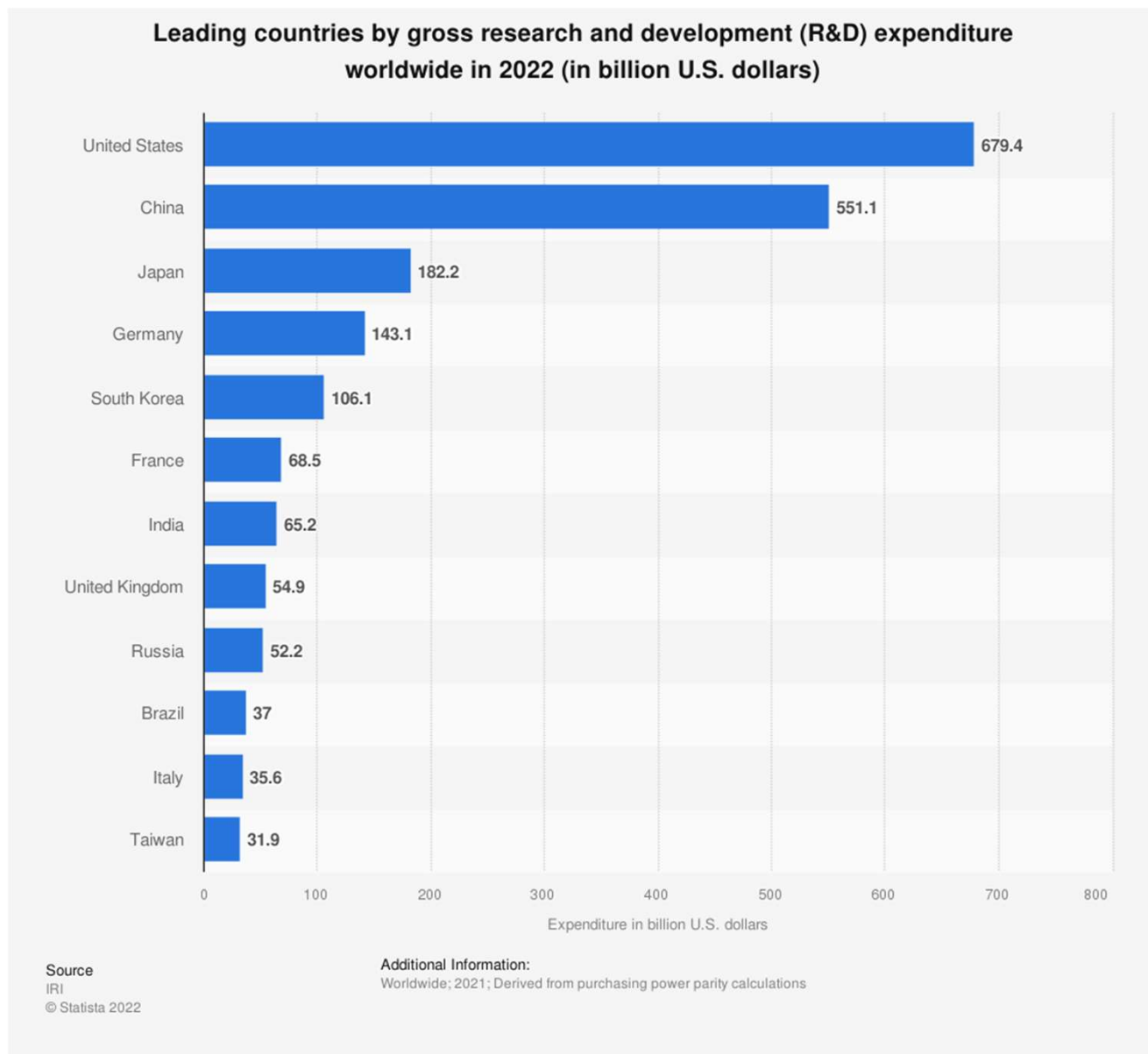
Source: Statistical bulletins on China's outbound direct investment over the years.

Wydatki na B+R w Chinach i krajach G7

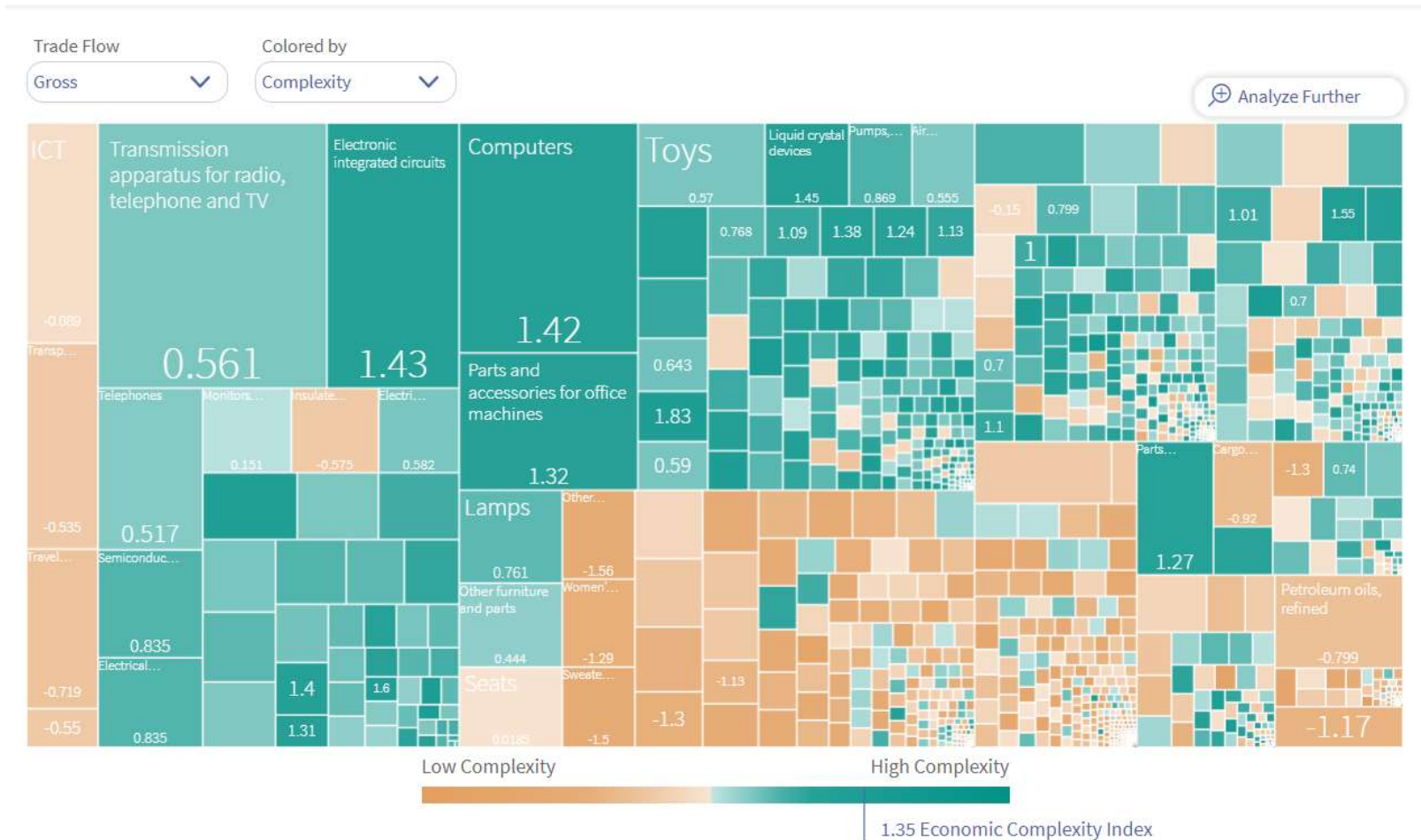

Wydatki B+R w 2022 roku wg krajów

(w mld USD)

Stopień złożoności eksportu Chin 2019

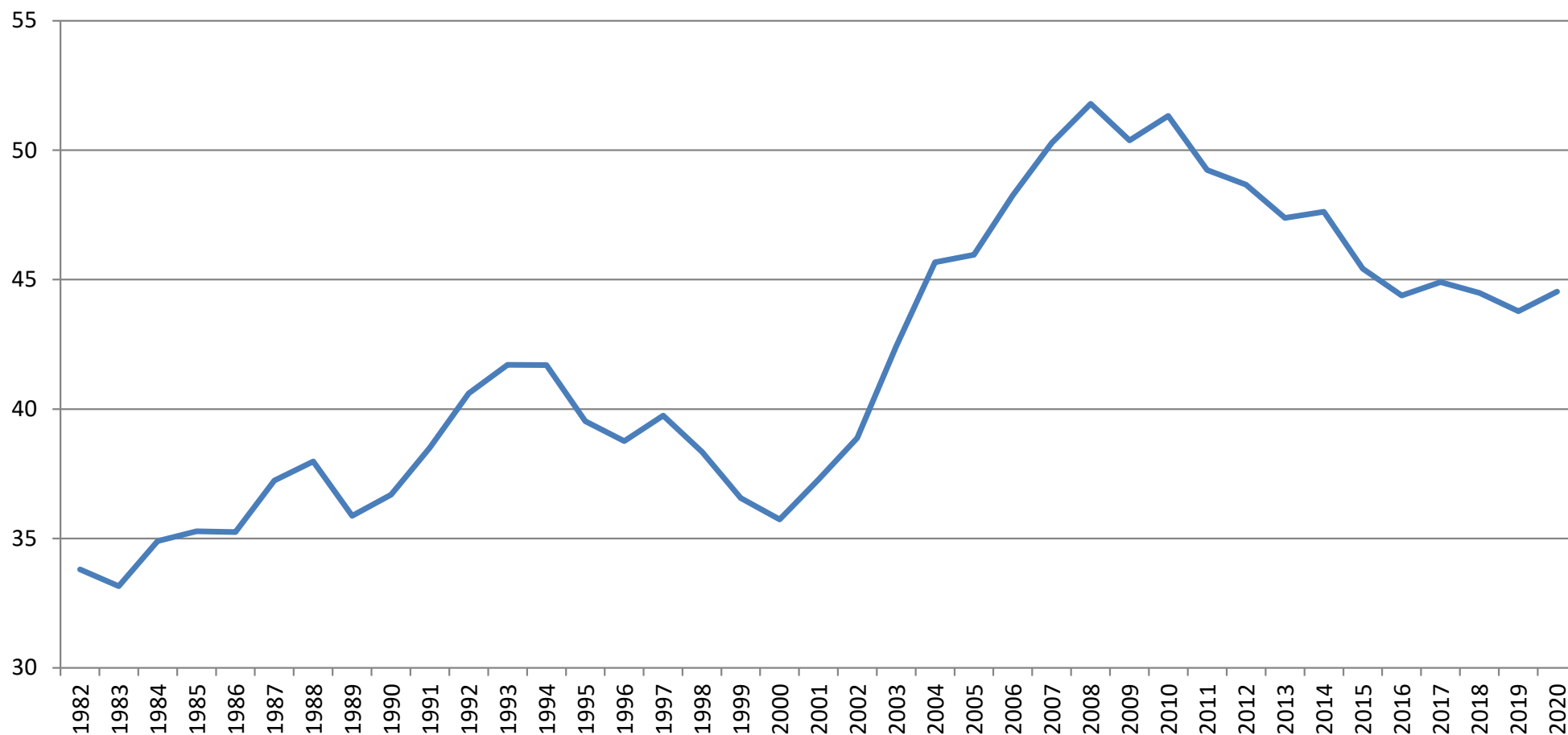
Czy Chiny utrzymają swoją pozycję na świecie?

- 1) Skłonność do oszczędności
- 2) Kredytowanie eksportu
- 3) Czynniki demograficzne
- 4) Rosnące nierówności społeczne

Nadmierne oszczędności

- Chiny mają jeden z najwyższych wskaźników oszczędności
- Podczas gdy społeczeństwa zachodnie z każdego wytworzonego dolara dochodu oszczędzają niecałe 20 centów (Amerykanie 19%, Polacy 20%, super oszczędni Niemcy 28%), a resztę wydają na konsumpcję to stopa oszczędności w Chinach wynosi 45%!!!

Stopa oszczędności w % PKB

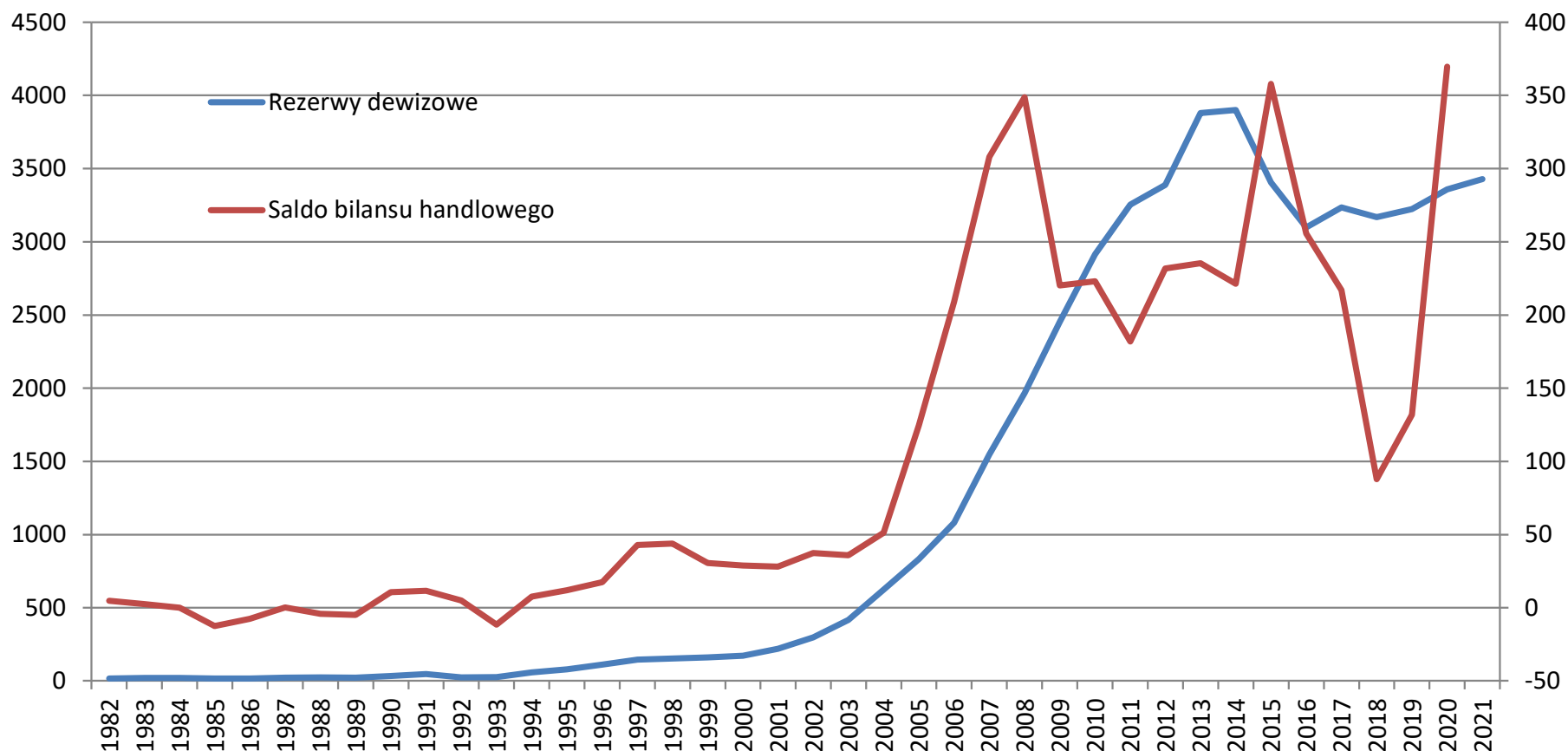
Nadmierne oszczędności

- Tak duże oszczędności pozwalają sfinansować gigantyczne inwestycje sięgające 43% PKB
- Umożliwiają również udzielanie dużych pożyczek zagranicznych na sfinansowanie zakupu chińskich towarów
- Dzięki temu rośnie chińska nadwyżka handlowa

W czym tkwi problem?

- Ktoś musi kredyty zaciągać.
- Przez lata robili to Amerykanie, co spowodowało, że dziś chiński bank centralny (Ludowy Bank Chin) ma rezerwy dewizowe w wysokości 3,4 bln dolarów w blisko 70% złożone z amerykańskich obligacji rządowych.

Oficjalne rezerwy dewizowe (lewa oś) i saldo bilansu handlowego Chin (prawa oś) w latach 1982-2021 w mld dolarów

Nadmierne oszczędności

- Stany Zjednoczone powoli jednak dochodzą do granicy możliwości dalszego zadłużania się
- Jeśli Amerykanie przestaną się zadłużać, a jednocześnie chińska waluta ulegnie umocnieniu wobec dolara (obecnie jest niedowartościowana) pojawi się problem z rozwojem eksportu

Nadmierne oszczędności

- Rozwiązaniem byłoby zastąpienie produkcji na eksport produkcją kierowaną na rynek wewnętrzny
- Wymaga to jednak wzrostu skłonności do konsumpcji.
- Wzrost konsumpcji spowoduje jednak najprawdopodobniej wzrost inflacji i osłabienie dolara, a zatem spadek wartości rezerw
- Jeśli zaś Chiny zaczną wyprzedawać swoje rezerwy doprowadzą do osłabienia dolara i utraty konkurencyjności eksportu

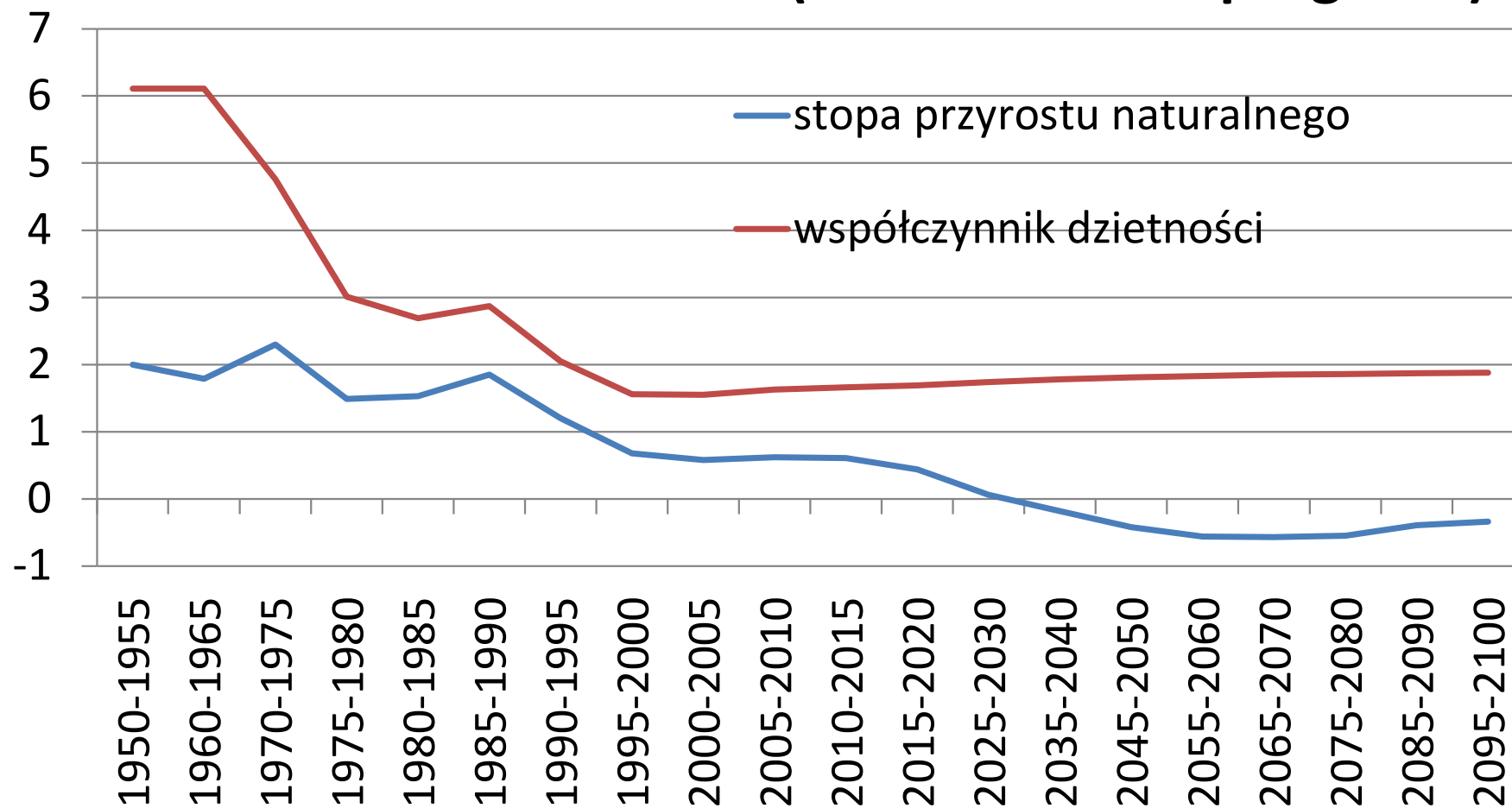
Problemy demograficzne

- W roku 1978, kiedy rozpoczęto wielkie reformy ekonomiczne, jednocześnie oficjalnie wprowadzono politykę radykalnego ograniczenia przyrostu naturalnego.
- Aby utrzymać tempo przyrostu naturalnego wynoszące około 2% wprowadzono politykę jednego dziecka

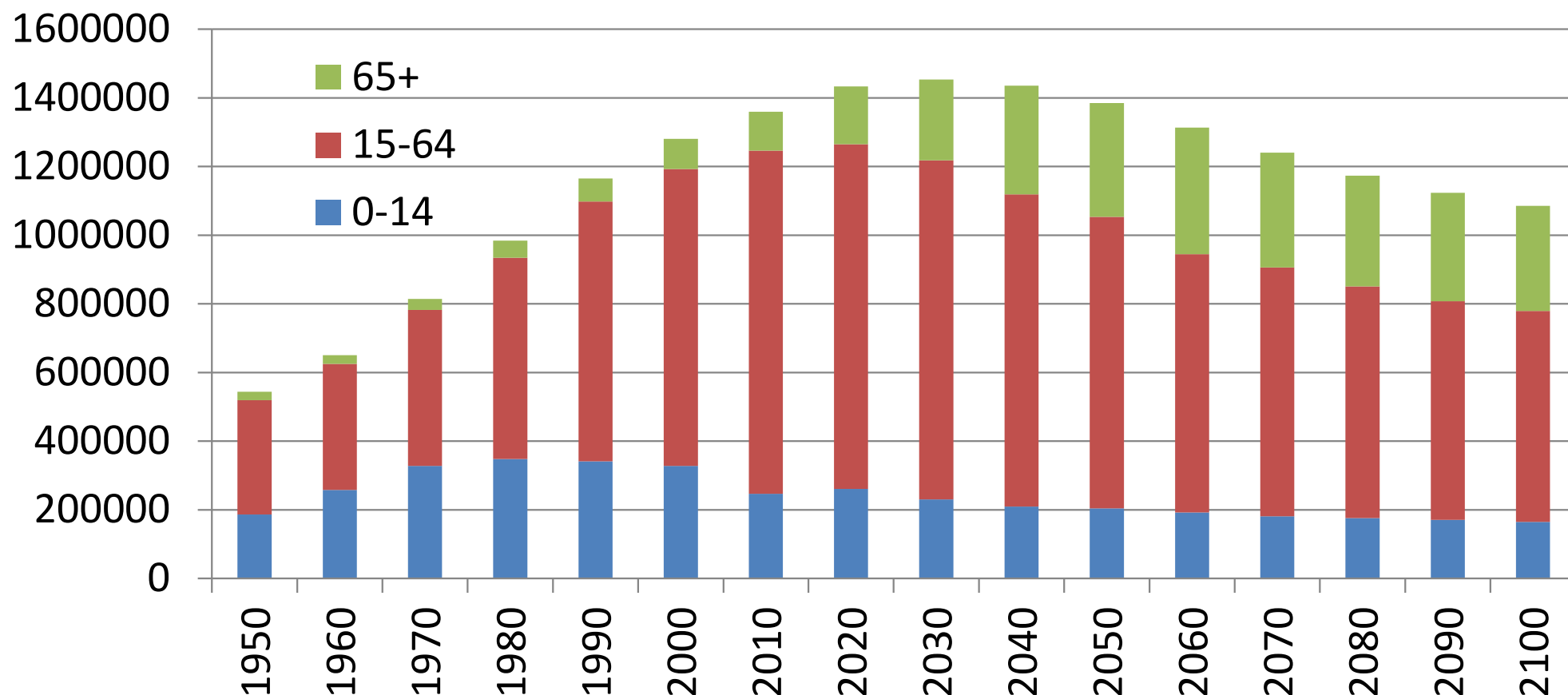
Problemy demograficzne

- Z Chińską stanowczością respektowano ten przepis
- Stopa przyrostu naturalnego spadła z 2% w latach 70. do 0,5% obecnie
- W ciągu najbliższych 40 lat Chińczycy staną się jednym z najszybciej starzejących się społeczeństw świata, a odsetek osób powyżej 65 roku życia wzrośnie z 8% obecnie do 26% w roku 2050.

Stopa przyrostu naturalnego i współczynnik dzietności w Chinach w latach 1950-2100 (lata 2015-2100 prognoza)

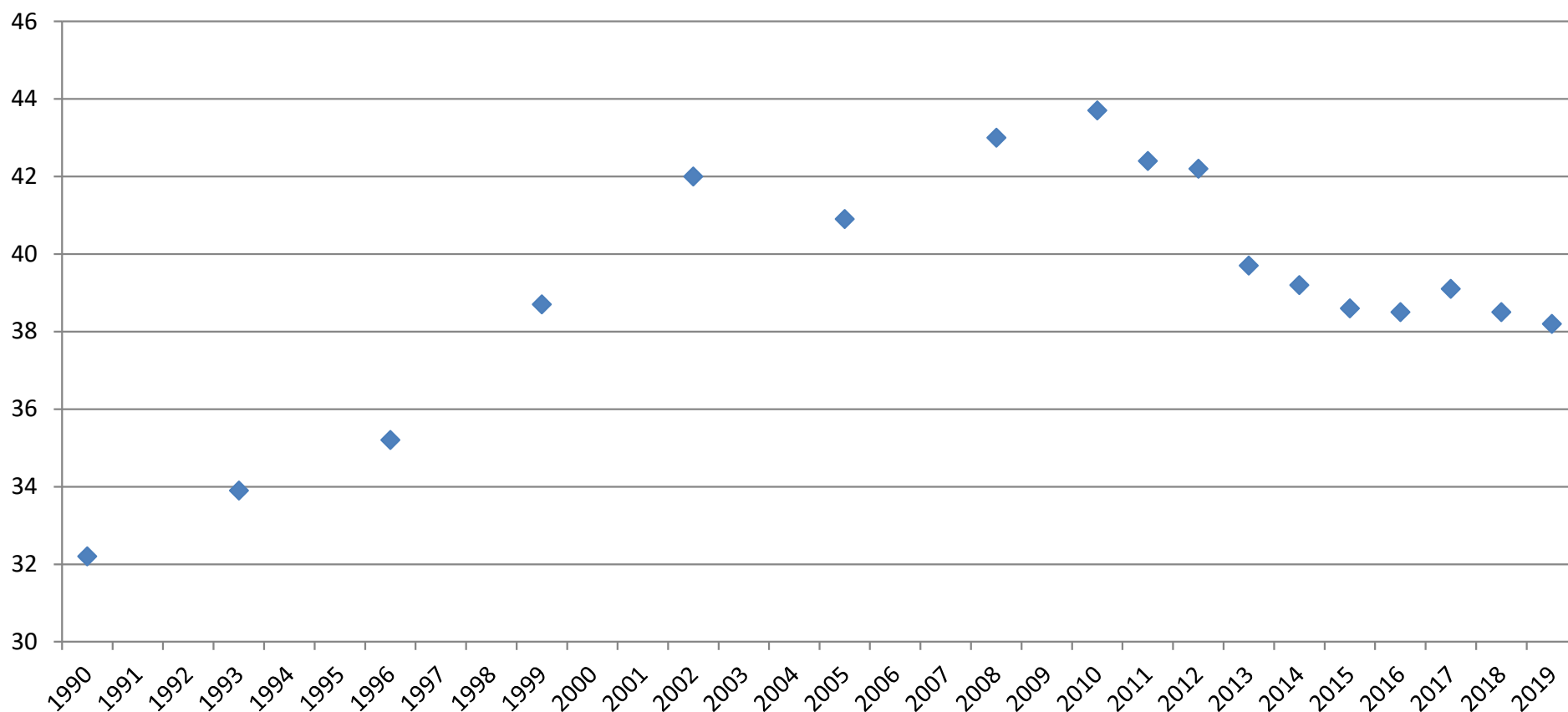
Liczebność i struktura wiekowa populacji Chin w latach 1950-2100 w tysiącach mieszkańców (lata 2020-2100 prognoza)

Nierówności społeczne

- W Chinach w ostatnich latach nastąpił gwałtowny wzrost nierówności społecznych, porównywalny do nierówności w Ameryce Łacińskiej
- Dochody w rozwijających się miastach rosną wielokrotnie szybciej niż na obszarach wiejskich
- Pojawia się nowa klasa milionerów

Współczynnik Giniego w Chinach

Nierówności regionalne

- Pogłębia się przepaść między prowincjami Chin
- Rozpiętość PKB na głowę mieszkańca pomiędzy prowincją Guizhou a Makau to 1 do 20
- Póki gospodarka szybko rośnie, a wszyscy mogą znaleźć pracę nie stanowi to zagrożenia
- Jeśli jednak wzrost ustanie, sytuacja zmieni się radykalnie zagrażając społecznej stabilności kraju